

عفو بین الملل اطلاعیه مطبوعاتی

ترخیص: به وقت گرینویچ يك دقیقه پس از نیمه شب 30 ژوئیه 2008

ایران: به تبعیض علیه اقلیت کرد خاتمه دهید

عفو بین الملل در گزارش جدیدی که امروز منتشر شد اظهار داشت که حکومت ایران در وظیفه خود در پیشگیری از تبعیض و تعدیات حقوق بشری علیه شهروندان کرد خود، به خصوص زنان، کوتاهی می‌کند. این سازمان اظهار نگرانی کرد که سرکوب ایرانیان کرد و به خصوص مدافعان حقوق بشر در حال گسترش است.

گزارش، نمونه‌هایی از تبعیض‌های فرهنگی و مذهبی علیه تقریباً 12 میلیون کرد را که در ایران زندگی می‌کنند و حدود 15 درصد از جمعیت را تشکیل می‌دهند بر می‌شمارد.

گزارش یاد شده بر مسایل مربوط به مسکن، آموزش و اشتغال تمرکز می‌کند. مدافعان حقوق بشر و کارکنان رسانه‌ها نیز به خاطر اظهار عقاید خود هدف قرار می‌گیرند.

عفو بین الملل می‌گوید: «قانون اساسی ایران برابری همه ایرانیان در برابر قانون را فراهم کرده است. ولی، همان طور که گزارش ما نشان می‌دهد، برای کردها در ایران واقعیت چیز دیگری است. حکومت ایران برای محو تبعیض، یا پایان بخشیدن به چرخه خشونت علیه زنان و مجازات مسئولان آن، گام‌های کافی برنداشته است».

گزارش می‌گوید که زنان کرد - به عنوان اعضای يك اقلیت قومی به حاشیه رانده شده، و به عنوان زن در جامعه‌ای عمدتاً پدرسالار - با چالش مضاعفی برای احقاق حقوق خود روبرو هستند.

گرچه زنان و دختران پایه اصلی فعالیت اقتصادی در مناطق کردنشین را تشکیل می‌دهند، برای توجیه نفی حقوق بشری آنان از آداب و رسوم محدودکننده اجتماعی بهره گرفته می‌شود. این رسوم به معنای آن است که مقامات دولتی ممکن است نتوانند در باره نابرابری‌های آموزشی دختران، ازدواج اجباری و زودرس، و خشونت خانوادگی علیه دختران و زنان کرد - و عواقب شدید برخی از این تعدیات، از جمله «قتل‌های ناموسی» و خودکشی - به تحقیق بپردازند.

عفو بین الملل می‌گوید: «زنان کرد به صورت روزانه قربانی خشونت می‌شوند و از سوی مأموران حکومتی، گروه‌ها یا افراد شامل اعضای خانواده خود، تحت تبعیض قرار می‌گیرند. مقامات ایران متعهدند که کوشش لازم را برای از بین بردن خشونت علیه زنان در خانه و جامعه مبذول دارند، ولی این کار اصلاً انجام نمی‌شود».

گزارش تحت عنوان «*ایران: تعدیات حقوق بشری علیه اقلیت کرد*» تصدیق می‌کند که در عین این که فرهنگ کردی، مانند لباس و موسیقی، عموماً محترم شمرده می‌شود و زبان کردی در تعدادی از رسانه‌ها و برخی از نشریات به کار برده می‌شود، جامعه کرد همچنان از تبعیض ریشه‌دار رنج می‌برد.

نمونه‌هایی اخیراً موارد مشخص نقض حقوق بشر در مورد کردها را برجسته کرده است:

* فرزاد کمانگر، علی حیدریان و فرهاد وکیلی، که هر سه کرد هستند در فوریه 2008 پس از يك روند به شدت پرایراد که فاقد بسیاری از استانداردهای بین‌المللی يك دادگاه عادلانه بود به جرم «محاربه» (دشمنی با خدا) به اعدام محکوم شدند. اتهام محاربه علیه کسانی به کار می‌رود که به مخالفت مسلحانه علیه حکومت متهم شوند، و ظاهراً در مورد این افراد اتهام عضویت در گروه مسلح حزب زحمتکش کرد (پ کا کا) که در ترکیه دست به حمله می‌زند مطرح بوده است. علی حیدریان و فرهاد وکیلی، ظاهراً به دلیل جعل اسناد، همچنین به 10 سال زندان محکوم شده‌اند. بر اساس قوانین ایران، آن دو باید پیش از اعدام محکومیت زندان خود را بگذرانند.

«فعالان حقوق بشر در ایران» گزارش دادند که وقتی مقامات زندان رجایی شهر در استان تهران رأی دیوان عالی کشور را به فرزاد کمانگر که يك معلم 32 ساله است ابلاغ کردند از او خواستند که طی نامه‌ای تقاضای عفو کند. او از این کار به دلیل این که تقاضای عفو به معنای پذیرش جرم است امتناع کرده و همواره منکر آن بوده که جرمی مرتکب شده است. دیوان عالی کشور حکم او را در 11 ژوئیه تفیذ کرده است و حکم ممکن است در هر زمان به مرحله اجرا در آید.

* محمد صدیق کبودوند در ماه مه سال جاری در شعبه 15 دادگاه انقلاب تهران به 11 سال زندان محکوم شد. محکومیت ظاهراً شامل 10 سال زندان به خاطر «اقدام علیه امنیت کشور» به دلیل تأسیس سازمان حقوق بشر کردستان، و يك سال زندان به اتهام «تبلیغ علیه نظام» بوده است. حکم پس از يك محاکمه ناعلنی صادر شده است. عفو بین‌الملل محمد صدیق کبودوند را يك زندانی وجدان می‌شناسد که صرفاً به دلیل اعمال مسالمت‌آمیز حقوق خود بر آزادی بیان و تجمع در زمینه کار خویش به عنوان رییس سازمان حقوق بشر کردستان و فعالیت‌هایش به عنوان يك روزنامه‌نگار بازداشت شده است. این حقوق در میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی که ایران يك عضو امضاکننده آن است صریحاً به رسمیت شناخته شده است.

* هانا عبدی، دانشجوی روانشناسی، در 4 نوامبر 2007 در خانه پدربزرگ خود در سنندج دستگیر شد. او برای مدت سه ماه بدون ملاقات در انفرادی بازداشت بود. در ژوئن سال جاری، او به پنج سال زندان در تبعید در آذربایجان شرقی در شهر کوچکی به نام گرمی در مرز جمهوری آذربایجان محکوم شد. به گفته وکیل او، شعبه 2 دادگاه انقلاب سنندج او را به اتهام «تجمع و تباری برای ارتکاب جرم علیه امنیت کشور» مجرم شناخته است. او عضو کمپین برای برابری است که يك ابتکار در باره حقوق زنان در ایران است و هدف پایان بخشیدن به تبعیضات قانونی علیه زنان در ایران را دنبال می‌کند. عفو بین‌الملل هانا عبدی را يك زندانی وجدان

می‌شناسد که صرفاً به دلیل اعمال مسالمت‌آمیز حق خود بر آزادی بیان و تجمع بازداشت شده است، و اتهام علیه او را دارای انگیزه سیاسی می‌شناسد.

عفو بین‌الملل گفت: «ما از مقامات ایران مصر می‌خواهیم که برای پایان دادن به تبعیض و موارد نقض حقوق بشر مرتبط با آن که کردها، و در واقع همه اقلیت‌ها در ایران با آن روبرو هستند، اقدامات مشخصی را انجام دهد».

«کردها و همه افراد وابسته به جوامع اقلیتی ایران، از مرد و زن و کودک، حق دارند که از طیف کامل حقوق بشری خود برخوردار شوند. مقامات ایران باید حقوق مدافعان حقوق بشر، شامل فعالان حقوق زنان، را حمایت و ترویج کنند و به تعهدات خود تحت قوانین بین‌المللی حقوق بشر پایبند باشند.»

پس‌زمینه

گزارش 57 صفحه‌ای «ایران: تعدیات حقوق بشری علیه اقلیت کرد» (ایندکس عفو بین‌الملل MDE 13/088/2008) تازه‌ترین گزارش از سلسله گزارش‌های عفو بین‌الملل در مورد تعدیات حقوق بشری علیه اقلیت‌های قومی و فرهنگی در ایران است. گزارش‌های پیشین، تعدیات علیه عرب‌های اهوازی و اقلیت بلوچ را تشریح کرده‌اند.

عفو بین‌الملل در گذشته بسیاری از نگرانی‌ها و موارد یادشده در این گزارش را با مقامات ایران در میان گذاشته، ولی پاسخ کافی دریافت نکرده است. آنان به ندرت به این سازمان پاسخ می‌دهند و بیش از 28 سال اجازه نداده‌اند که عفو بین‌الملل برای تحقیق در باره حقوق بشر وارد ایران شود.

پایان

سند عمومی

برای اطلاع بیشتر، لطفاً با دفتر مطبوعاتی عفو بین‌الملل در لندن به شماره +44 20 7413 5566 یا ایمیل press@amnesty.org تماس بگیرید

International Secretariat, Amnesty International, 1 Easton St., London WC1X
ODW, UK

www.amnesty.org